

Klubbmöte 22 febr 2006

Klubbträffen 22 febr bjöd på berättarglädje, teknikdemonstration och referat av trender i hobbyvärlden.

Sparmannjagaren - Staffan Algell

Österrikaren Edmund Sparmann kom redan 1919 till Sverige och bosatte sig här för gott. Han konstruerade och flög 1932 prototypen till det monoplan som flygvapnet beställde 10 stycken utav och som fick beteckningen P1 Sparmann. Två av dem hamnade här i Västerås på F1.

Motorn i planet var en 120 hk Gipsy Major, flygplanets hastighet var omkring 240 km/h och dess tomvikt var 435 kg.

Staffan Algell är en av våra medlemmar som fascinerats av att få till modeller som flyger skalalikt dvs rör sig litet trögt och långsamt. Staffan har blivit suverän på att bygga lätt och använder nu en 4-taktsmotor, en OS .26, som han flyttar ifrån plan till plan.

Staffan ritade sina modeller själv från förebilder han skalar upp. Materialet är 5x5 mm balsalister och 0,4 mm plywood, och vikten stannar på ca 1,8 kg. Staffan håller fast vid fuktigt sidan som fästs med aceton och sträcks med spännlack. Skalalikheten är inte alltid 100 %, huvudsaken är att modellen flyger.

Under en kursvecka i början på 90-talet hade Staffan med sig en massa ritningar att titta på under fritiden på kvällarna. En annan av kursdeltagarna var Leif Jaråker, idag en känd profil vid Västerås Flygmuseum. Leif tittade in hos Staffan och fick just se ritningarna på Sparmanns flygplan. Herrarna bestämde sig för att tävla om vem som skulle bli färdig först. Staffan blev klara ett par år senare, Leif Jaråker har ar ännu en hel del kvar att göra - det är förstås litet besvärligare med en fullskalaversion.

Staffan visade oss en videofilm av sina konstruktionsritningar, olika stadier av bygget med närbilder och hur modellen tilltog i vikt, beklädnad, färdig modell och hur den till sist blev provflugan av en "testpilot".

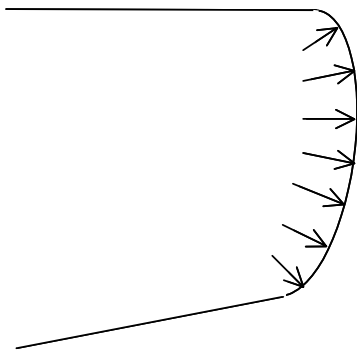
Därmed var Staffan nöjd, för honom är byggandet huvudsaken och nu väntar han bara på att få hänga in modellen i Flygmuséet så snart Jaråker är färdig.

Staffans modell, spännvidd 1,55 m

1994 bytte Staffan arbetsgivare och fick som avskedspresent en ny OS .40 4-takt. Till sin besvikelse fann Staffan att den inte rymdes i hans nybyggda Curtis Jenny. Då tog lusten slut. Nåja, ändrade arbetsförhållanden gjorde nog också sitt.

Men, nu har lusten kommit tillbaka. Staffan visade en ny modell, för mig liknade den en Cessna och är avsedd för elmotor. Med den nya gnistan kom också lusten att uppträda för oss, och vi får tacka Staffan för hans entusiasm och glada berättande.

Sträcka film på frigolit - Ragnar Eriksson

Ragnar visade hur man sträcker beklädnadsfilm över en dubbelkrökt vingspets. Tricket är att dra i filmen utåt och samtidigt föra det varma järnet utåt i rät vinkel mot vingspetsens periferi.

På frigolit använder Ragnar Solarfilm som kräver minst värme av de plastfilmer som finns på marknaden.

Det gäller att prova sig fram på testbitar för att inte få så hög värme att frigoliten smälter.

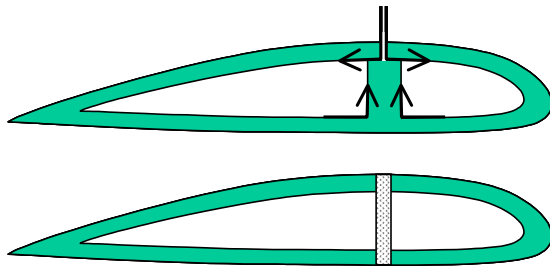
Ragnar förordar den blå frigoliten som enkelt kan putsas till en slät yta.

Den blå frigoliten kan även formas med hyvel, men då måste hyveln föras i 45 graders vinkel gentemot den riktning man för hyveln i. Eljäst uppstår lätt sår och fula huggmärken.

Den blå frigoliten finns bl a att köpa hos Beijers Byggmarknad.

Ragnar har funnit att Cascos vattenbaserade kontaktlim är utmärkt att foga samman delar av frigolit med t ex vinghalvor.

Jag tittade på internet under www.casco.se och förmodar att det kontaktlim Ragnar använder har beteckningen "Caasco Kontakt 3880". Limmet finns t ex på K-Rauta.

Vill man verkligen spara på vikt kan profilen urholkas med två snitt enligt den övre figuren. Snittet där tråden går in kan fyllas med balsa

Eller också kan man forma två profiler och limma dem emot varandra mot en balsalist, som då också tjänstgör som förstävning

Hobbymässan i Nürnberg - Kaj Johansson

Kaj hade besökt den gigantiska mässan med många utställare, bland vilka Robbe, Graupner och Thunder Tiger hade de största montrarna.

Kaj hade försökt uppfatta någon trend, så som man för några år sedan märkte att ARF-modeller var på intåg.

- Nu är det skepp, typ Wasa och Götheborg, och båtar - detaljerade, flytande skapelser färdiga direkt ur kartongen som gäller.
- Utbudet av skalariktiga modellbilar är stort.
- RC-modeller är i de allra flesta fall el-drivna. Byggsatser finns knappast längre.
- Robotar fanns i stor mängd - enligt Kaj börjar det bli svårt att skilja på hobby och vetenskaplig teknik.
- Radiosändare finns med syntesmoduler som gör att man disponerar hela 35 MHz-bandet.
- Ackpaket baserade på litium finns nu som garanteras ej kunna brinna/explodera.
- Laddare för dessa batterier har nu en "equalizer" som jämnar ut spänningen mellan cellerna.

Vissa laddare har en extra sladd som kan anslutas till ett minneschip, som man fäster på batteripaketet och som från gång till gång ger en likartad laddning som den första, för vilken man noga ställt in alla önskvärda parametrar.

Vi har all anledning att tacka våra föredragshållare för en minnesvärd kväll!